

dosar nr. 3ra-1473/2018

prima instanță, Judecătoria Bălți, sediul Central, judecător: V. Pădurari
instanța de apel, Curtea de Apel Bălți judecători: E. Bejenaru, A. Toderas, A. Albu

Î N C H E I E R E

21 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni
„Bălcolcom”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe
Acțiuni „Bălcolcom” împotriva Serviciul Fiscal de Stat cu privire la contestarea
actului administrativ,

împotriva deciziei din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a
admis cererea de apel declarată de Serviciul Fiscal de Stat, s-a casat integral
hotărârea din 12 iulie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, și s-a dispus
scoaterea cererii de pe rol,

c o n s t a t ă :

La 08 noiembrie 2016, SA ”Bălcolcom” a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Serviciul Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului
administrativ.

În motivarea acțiunii, reclamanta SA ”Bălcolcom”, a indicat că, Inspectorul
Fiscal de Stat, în persoana d-nei L. Matco, în temeiul Deciziei privind inițierea
controlului fiscal nr. 5571 din 20 noiembrie 2015, a efectuat un control fiscal în
baza datelor existente în sistemul de evidență. În urma controlului efectuat s-a
întocmit Actul de control nr.3-462459 din 23 noiembrie 2015, în care autoritatea
de control a indicat că, prezumata încălcare de către SA „Bălcolcom” a art. 541
alin. (1), (3); art. 542, art. 543, art. 544 a Codului fiscal Titlul II nr. 1 163-XIII din
24 aprilie 1997, exprimată prin presupusa nereflectare la venit a sumei de 2 864
287 lei și respectiv neachitarea impozitului pe venit din această sumă. La 09
decembrie 2015, în baza Actului de control nr. 3-462459 din 23 noiembrie 2015,
Inspectoratului Fiscal de Stat, a adoptat Decizia nr. 1712 asupra cazului de
încălcare fiscală comisă de SA „Bălcolcom”.

Reclamanta SA ”Bălcolcom”, a indicat că, prin Decizia nr. 1712 din data de
09 decembrie 2015 a Inspectoratului Fiscal de Stat, SA „Bălcolcom”, a fost
recunoscută culpabilă de încălcarea art. 18 lit. c) din Codul Fiscal și în
conformitate cu art. 261 alin.(5) al aceluiași cod, sancționând-o cu amendă în

mărime de 85 929 lei cât și s-a dispus încasarea impozitului pe venit diminuat în sumă de 85 929 lei.

Reclamanta SA "Bălcolcom", a relatat că, nefiind de acord cu decizia nr. 1712 din 09 decembrie 2015, în temeiul art. 216 alin. 8) al Codului fiscal al Republicii Moldova, cât și conducându-se de prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, în termen de 30 zile calendaristice, a prezentat în scris cererea prealabilă, anexând documentele de rigoare prin care a solicitat revocarea în totalitate a deciziei nr. 1712 din 09 decembrie 2015 a Inspectoratului Fiscal de Stat.

Reclamanta SA "Bălcolcom", a indicat că, la 05 ianuarie 2016, a primit răspuns la cererea prealabilă prin care i-a fost refuzat în satisfacerea cererii. SA „Bălcolcom” consideră că, decizia nr. 1712 din 09 decembrie 2015, emisă de Inspectoratul Fiscal de Stat, ca fiind drept eronată, nefondată, rezultată din aprecierea subiectivă a probelor puse la baza emiterii actului administrativ, urmând a fi anulată în totalitate în baza cumulului următoarelor argumente.

Reclamanta SA "Bălcolcom", a menționat că, la examinarea cazului de încălcare administrativă Inspectoratului Fiscal de Stat, nu a clarificat dacă SA „Bălcolcom” a comis, într-adevăr, o încălcare administrativă, dacă trebuie să fie trasă la răspundere, precum și nu a clarificat și alte circumstanțe pentru soluționarea justă a cazului. La baza Deciziei nr. 1712 din 09 decembrie 2015 a stat presupusa creanță a Companiei „Hostex Establishment” către SA „Bălcolcom” în mărime de 2 864 287 lei, însă această datorie de fapt a fost achitată de către SA „Bălcolcom”. Fapt despre care Inspectoratul Fiscal de Stat, a știut deoarece a fost informat de către executorul judecătoresc Chiosa Anatolie prin încheierea 005-297/12 din 03 august 2012, când a fost intentată procedura de executare și prin încheierile cu același număr din 18 martie 2014 și 14 iulie 2014, când a fost încheiată procedura de executare în legătură cu executarea pe deplin a hotărârii judecătorești.

Reclamanta SA "Bălcolcom", consideră că, Inspectoratul Fiscal de Stat, nefondat a încasat în bugetul statului suma de 85 929 lei cu titlu de impozit pe venit. La fel prin decizia nr. 1712 din 09 decembrie 2015 a fost încasat de la SA „Bălcolcom” penalitatea pentru neachitarea în termen a impozitului pe venit în sumă de 5 860 lei, amendă pentru eschivarea de la calcul și plata impozitului pe venit în sumă de 85 929 lei, sume care reieșind din motivele de mai sus la fel urmează a fi anulate.

Reclamanta SA "Bălcolcom", consideră că amendarea cu suma de 50 000 lei pentru lipsa evidenței contabile este nefondată deoarece la întreprindere sunt angajați 2 contabili care duc răspundere de evidența contabilă. În cazul efectuării unui control fiscal Inspectoratul Fiscal de Stat urma să înștiințeze nu administratorul Bodnari Iurie, ci întreprinderea.

Reclamanta SA "Bălcolcom", a relatat că, hotărârea din 04 august 2015 a Judecătoriei Comerciale, a fost de fapt anulată de către Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 14 ianuarie 2016. Astfel, la moment de fapt întreprinderea nici nu se afla în proces de lichidare și respectiv Inspectoratul Fiscal de Stat nu a avut motiv să efectueze controlul. Inspectoratul Fiscal de Stat a fost informat de către administratorul Bodnari Iurie că hotărârea Judecătoriei comerciale din 04 august 2015 privind intentarea procedurii de lichidare a întreprinderii și desemnarea lui Bodnari Iurie drept administrator, a fost atacată cu apel și respectiv nu este intrată

în vigoare, dar Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți, a ignorat această prevedere.

Reclamanta SA "Bălcolcom", a solicitat, anularea deciziei nr. 1712 din 09 decembrie 2015, cât și a actului de control nr. 3-462459 din 23 noiembrie 2015 emise de Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Bălți.

În cadrul ședinței de judecată din 04 iulie 2016, SA „Bălcolcom” a depus cererea cu privire la înlocuirea pârâtului Inspectoratului Fiscal de Stat cu succesorul său în drepturi Serviciul Fiscal de Stat.

Prin hotărârea din 12 iulie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom” împotriva Serviciul Fiscal de Stat Bălți cu privire la contestarea actului administrativ, s-a declarat nul actul de control nr. 3-462459 din 23 noiembrie 2015 și decizia nr. 1712 din 09 decembrie 2015, emise de Inspectoratul Fiscal de Stat.

Prin decizia din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a admis cererea de apel declarată de Serviciul Fiscal de Stat Bălți, s-a casat hotărârea din 12 iulie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom” împotriva Serviciul Fiscal de Stat mun. Bălți cu privire la contestarea actului administrativ și s-a dispus scoaterea cererii de pe rol.

În consolidarea soluției adoptate instanța de apel a stabilit că, prin hotărârea judecătoriei Comerciale de Circumscripție, din 04 august 2015, s-a admis cererea formulată de acționarul SA „Bălcolcom”, Gross Elisabeth și a dizolva SA „Bălcolcom”. În calitate de lichidator al SA „Bălcolcom” a fost desemnat administratorul/lichidatorul autorizat Bodnari Iurie. S-a interzis administratorului SA „Bălcolcom” să inițieze din numele societății noi operațiuni, sub sancționarea răspunderii personale și solidară pentru operațiunile pe care le-a întreprins. S-au înlăturat organele de conducere ale SA „Bălcolcom” de la administrarea societății și a obliga să transmită lichidatorului desemnat, gestiunea societății pe bază de inventar și de bilanț, să transmită patrimoniul societății împreună cu registrele, actele și ștampilele acesteia.

Instanța de apel a reținut că, la 09 decembrie 2015, în baza Actului de control nr. 3-462459 din 23 noiembrie 2015, Serviciul Fiscal de Stat Bălți, a adoptat Decizia nr.1712 asupra cazului de încălcare fiscală comisă de SA „Bălcolcom”.

La fel instanța de apel a mai reținut că, prin decizia nr. 1712 din 09 decembrie 2015 a Serviciul Fiscal de Stat Bălți, SA „Bălcolcom”, a fost recunoscută culpabilă de încălcarea art. 18 lit. c) din Codul fiscal și în conformitate cu art. 261 alin. (5) al aceluiași cod, sancționând-o cu amendă în mărime de 85 929 lei cât și s-a dispus încasarea impozitului pe venit diminuat în sumă de 85 929 lei. Nefiind de acord cu decizia Serviciul Fiscal de Stat Bălți nr. 1712 din 09 decembrie 2015, la 11 ianuarie 2016 SA „Bălcolcom” s-a adresat cu cerere prealabilă, anexând documentele de rigoare, prin care a solicitat revocarea în totalitate a deciziei nr. 1712 din 09 decembrie 2015, a Serviciul Fiscal de Stat Bălți.

Instanța de apel a reținut faptul că, cererea prealabilă formulată din numele SA „Bălcolcom”, a fost semnată de Tociuc V.S.

Instanța de apel amănționat cã, la 29 ianuarie 2016, Serviciul Fiscal de Stat Bãlți a expediat rãspunsul nr. 12-4-06/-50/556 în adresa SA „Bãlcolcom”, în care invocã faptul cã, cererea prealabilã nr.01 din 11 ianuarie 2016 privind anularea deciziei organului fiscal pe mun. Bãlți nr. 1712 din 09 decembrie 2015 a fost examinatã, însã rãmâne neexaminatã de organul fiscal, deoarece este fãcutã de o persoanã care nu este indicatã în actul administrativ.

Instanța de apel a reținut cã, SA „Bãlcolcom”, a formulat cerere de chemare în judecatã în contradictoriu cu Serviciul Fiscal de Stat, solicitând declararea nulitãții actului administrativ. Cererea de chemare în judecatã înaintatã din numele SA „Bãlcolcom” fost semnatã de Galina Tasciuc în baza procurii nr. 5, din 01 aprilie 2013, eliberatã de V. Tonciuc.

Instanța de apel a constat cã, administratorul SA „Bãlcolcom”, V.S.Tonciuc, prin hotãrãrea din 04 august 2015 a judecãtoriei Comerciale de Circumscripție, a fost înlãturat de la conducere, iar în calitate de lichidator al SA „Bãlcolcom” a fost desemnat administratorul/lichidatorul autorizat Bodnari Iurie. Prin urmare, V.S.Tonciuc la momentul întocmirii procurii nr. 5, din 01 aprilie 2013, pentru reprezentarea intereselor SA „Bãlcolcom” în ședința de judecatã, deja nu mai dispunea de împuterniciri.

Instanța de apel a invocat cã, cererea de chemare în judecatã formulatã de SA „Bãlcolcom” urmeazã a fi scoasã de pe rol din motiv cã a fost depusã de o persoanã neîmputernicitã. Or, Galina Tasciuc a fost împuternicitã conform procurii nr. 5 din 01 aprilie 2013 de cãtre administratorul SA „Bãlcolcom” – V. Tonciuc, care la acel moment nu a fost împuternicit de cãtre lichidatorul Iurie Bodnari, care a fost numit prin hotãrãrea din 04 august 2015 a Judecãtoriei de Circumscripție, pentru a reprezenta interesele SA „Bãlcolcom”.

Instanța de apel considerã cã de cãtre prima instanța au fost aplicate eronat normele de drept material și procesual, prin urmare instanța de apel constatã, cã apelul formulat de cãtre Serviciul Fiscal de Stat este întemeiat și urmeazã a fi admis, cu casarea integralã a hotãrãrii primei instanțe și emiterea unei decizii, prin care va fi scoasã de pe rol cererea formulatã de SA „Bãlcolcom” în contradictoriu cu Serviciul Fiscal de Stat, privind declararea nulitãții actului administrativ, ca fiind depusã de o persoanã neîmputernicitã.

La 06 septembrie 2018, SA „Bãlcolcom”, a declarat recurs împotriva deciziei din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Bãlți, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integralã a deciziei instanței de apel și menținerea hotãrãrii instanței de fond.

În motivarea cererii de recurs recurenta SA „Bãlcolcom”, a indicat cã, nu este de acord cu decizia instanței de apel o considerã neîntemeiatã, ilegalã deoarece au fost încãlcate normele de drept material și, anume, nu a fost aplicatã legea care trebuia sã fie aplicatã, a fost aplicatã o lege, care nu trebuia sã fie aplicatã și a fost interpretatã în mod eronat legea.

Recurenta SA „Bãlcolcom”, a menționat cã, cererea de chemare în judecatã a fost depusã de cãtre juriconsultul întreprinderii SA Bãlcolcom Galina Tasciuc împuternicitã de cãtre SA Bãlcolcom, în persoana directorului întreprinderii Vasile Tonciuc prin procura nr. 5 din 01 aprilie 2013, care la momentul întocmirii procurii era directorul SA „Bãlcolcom”.

Recurenta SA „Bãlcolcom”, considerã cã, instanța de apel a aplicat în mod eronat analogia legii, or cauzele de dizolvare a întreprinderii la cererea unui

acționar nu este aceeași ca și cauzele de intentare a procedurii de insolvență care se examinează de instanța de insolvență și respectiv Legea nr. 149 din 29 iunie 2012 a insolvenței nu poate fi aplicată în cazul dat.

Recurenta SA „Bălcolcom”, a indicat că, procura se eliberează nu de director ca persoană fizică, ci de întreprindere în persoana directorului care era în funcție la momentul eliberării procurii. Astfel, procura nu încetează odată cu schimbarea directorului întreprinderii or art. 255 Cod civil expres prevede cazurile de încetare a valabilității procurii și instanța de apel nu poate extinde această listă.

Recurenta SA „Bălcolcom”, a menționat că, instanța de apel s-a limitat doar la examinarea cauzei în partea respectării procedurii de înaintare a cererii de chemare în judecată și nu a examinat cauza în fond, nu s-a expus asupra fondului cauzei și nici asupra motivelor indicate în apel. Or, apelantul în cererea sa de apel nu a solicitat scoaterea cererii de pe rol dar casarea hotărârii Judecătorei Bălți din 12 iulie 2017 cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

Recurenta SA „Bălcolcom”, consideră că cererea de apel a fost examinată unilateral, acordând protecție intereselor statului, ignorând probele care de fapt vădit atestă că SA Bălcolcom, nu trebuia să achite impozit pe venit, deoarece nu numai că suma datoriei a fost încasată forțat prin hotărâre judecătorească, ci a și suportat cheltuieli de judecată și executare. Instanța intenționat s-a limitat doar la un moment procedural dubios, lăsând în umbră probe pertinente și concludente prezentate de reclamant și necontestate și contraargumentate de pârât.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost expediată participanților la proces la data de 11 mai 2018, prin scrisoarea de expediere nr. 9829 (f. d. 175), însă care nu a fost reclamată de către recurenta SA „Bălcolcom”, iar în cererea de recurs recurenta SA „Bălcolcom” a indicat că, a luat cunoștință cu decizia din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți la data de 26 iunie 2018 (f. d. 184).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de SA „Bălcolcom”, la data de 06 septembrie 2018, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 09 octombrie 2018, în adresa Serviciului Fiscal de Stat, a fost expediată copia recursului declarat de SA „Bălcolcom”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 12 noiembrie 2018 Serviciul Fiscal de Stat a depus referință prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului declarat de SA „Bălcolcom”, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate

sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA „Bălcolcom”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de SA „Bălcolcom”, se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de SA „Bălcolcom”.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se considera inadmisibil recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom”, împotriva deciziei din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom” împotriva Serviciul Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan